

-Bladet

LOKALNYHETER FRÅN LÖABYGDEN

NR 3 - 4 2013

Lisa Lager är tillbaka i Löa. Hon bor i det lilla huset vid Larsbo, där hon skapar fantastiska konstverk av ull.

Från Sol-Lisa till Ull-Lisa

En tålmodigt tovande broderiberoende konstnär.

Så kan man kort beskriva Lisa Lager. Att lika kort redogöra för de alster hon skapar är svårare. De är så fantastiska att de knappt går att beskriva. De måste ses!

När Lisa Lager nu har återkommit till Löa efter sju år på Gotland har hon i stort sett övergivit de tavlor över speciella platser och händelser, som tidigare var hennes signum. Löafesten och Kopparbergs Marken till exempel med en mängd figurer och roliga detaljer. Inga häftiga slängar med färgen där inte, utan ett tidsödande, tålmodsprövande pillergöra med tunna, tunna penslar.

Nu är ull hennes huvudsakliga råvara. Ett material som låter sig formas till tavlor och hästar, hustomtar, sjöjungfrur, krukor, jackor, mobiltelefonfodral och mycket annat vid sidan av mer traditionella tovade hattar och vantar. Skapelser som knappast kräver mindre tålmod än de detaljrika tavlor.

– Jag är en ganska tålmodig person, konstaterar Lisa.

Lisa började tova i Löa. Faktum är att hon satt med ett par kardor i händerna i en scen redan när hon spelade Sol-Lisa i Löa hytta, utan att veta vad dessa redskap skulle komma att betyda för henne senare.

Rätt hantverk för en konstnärssjäl

Känslan för ull fick hon när hon gick en vävkurs och vävde en pläd av hemspunnet ull åt sin då ofödde son (Emil är 29 i dag). Penny på Mårtensgård lärde henne sedan hur man tovar och vad man kan göra av tovad ull. Lisa fann strax att det var ett hantverk som passade hennes konstnärliga själ och lusten att experimentera med ullen växte sig stark.

– När jag fick en beställning att tova sittunderlägg för en skogsteater i Kilsbergen tackade jag genast ja, berättar Lisa, fast jag
(Forts på sidan 3)

Löabygdens
Hembygdsförening
hälsar som vanligt
välkommen till

JULMARKNAD

i Löa Bygdegård
2:a advent
söndagen 8 dec
kl 13-16.

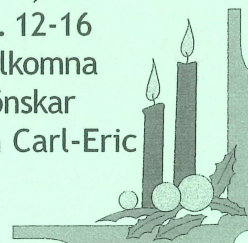
Hemslöjd och hantverk
servering och lotteri
julmusik
och kanske någonting mer

JULMARKNAD
PERSSONS MAGASIN
håller öppet varje lördag i
advent

30 nov 7, 14, och 21 dec
kl. 12-16

Välkomna
önskar

Eva och Carl-Eric

Inte allt

Vi skriver inte allt i LÖA-Bladet. Redaktionen har helt enkelt inte total koll och missar säkert en hel del roliga händelser, intressanta företag och spännande personer. Vi ber om ursäkt för det och tar gärna emot tips.

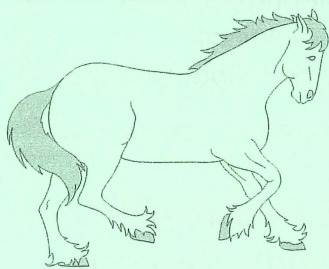
Men somligt väljer vi ju bort också. Krossade fönster, stulna båtmotorer och osämja bybor emellan hoppar vi oftast över. Även om sådant förvisso finns också i LÖA.

Med osäkra och ojämna utgivningstider hinner en del saker bli förlegade också innan det är dags för ett nytt blad. Inte för att vi alltid strävar efter att få med de fräschaste nyheterna, men när det nu lackar mot jul känns sommarens aktiviteter mindre angelägna att skriva om. För den hembygdshistoriska dokumentationen gör vi bara en snabb sammanställning: Löafesten, nostalgidag med Bil- och MC-träff, rock&roll på dansbanan, midsommarfirande, 10-årsjubileum för Annas Kafé, kulturglintar, pubaftnar, musikkvällar, gösnatta, laxfiske i Kvarndammen, spelmansstämma i hyttan, gudstjänst i hyttan, simskola, Dan Reed, båtkarneval, Pugh Rogefeldt, Löiaden, invigning av nya bron och promenadvägen, lyskväll, invigning av dagisutbyggnaden och säkert en hel del annat också.

Tänker man efter går det helt enkelt inte att skriva om allt som händer och sker i LÖA. Men här kommer en hel del såväl nytt som gammalt i alla fall. Tillräckligt mycket för att kalla detta ett dubbelnummer. Håll till godo!

Och vädret då? Ja, det är väl ingen som har klagat på den här sommaren och hösten!

26 november 2013

Travtur

Först satte Ulf Lager 7 rätt på V75 i ett andelspel på Annas kafé, vilket ledde till att inte mindre än ett dussin glada Löabor fick dela på 250 000 kronor.

Och bara ett par dagar efter denna skräll, skrällde nästa

Löabo, nämligen Thomas Jezek och hans pappa Björn, då deras häst, Food Money mot alla odds travade först över mållinjen på Axevalla!

LÖA-BLADET

En tidning för LÖA med omnejd.

Utgiven av Löabygdens Hembygdsförening.

Redaktion:

Stina Gottliebsson, Petters, 302 55 el 070 676 09 07

Emma Westman, Rosendalstorp, 320 21 el 073 628 68 17

Susanne Forsberg, Norrby, 300 58 el 070 473 17 27

Tottos Minnesfond

När Torbjörn Elvenäs lämnade oss i somras var det nog många löabo som fann det närmast omöjligt. En sådan härlig person med själ, hjärta och omsorg för allt och alla som berör LÖA kan inte plötsligt vara borta. Totto har bott hela sitt liv i LÖA och han kommer alltid att finnas kvar här.

Så blir det nu också via den minnesfond som bildades i samband med Torbjörns bortgång och begravning. Föreningslivet här låg alltid Torbjörn varmt om hjärtat och det är familjens önskan att fondmedlen, som idag uppgår till 75 000 kr, ska användas till byns föreningar. Kanske till en resa eller någon extra trevlighet för föreningens medlemmar, inköp av något redskap eller annan utrustning, bidrag till något evenemang eller vad nu en förening kan behöva. De årliga bidragen från fonden kommer att uppgå till max 5 000 kr, till en förening eller alternativt uppdelat på flera föreningar.

Fonden förvaltas av LÖA Bostäder, som till stor del kan sägas vara Tottos idé och skapelse. Löbo bildades främst för att stärka förutsättningarna för en skolverksamhet i LÖA och så länge han orkade deltog Totto med stor kraft i Löbos styrelse. Ett arbete som för hans del ofta bestod i att med kunskap och ödmjukhet och ett pillariskt leende få kommundubbar och banktjänstemän just dit han ville.

Föreningar som vill ha bidrag från Tottos Minnesfond ska lämna eller skicka ansökan senast 31 december till Löbos styrelse, LÖA Skola, Östra LÖA 304, 714 94 KOPPARBERG.

Löbos styrelse fattar beslut om bidrag tillsammans med någon representant för familjen Elvenäs. Bidragen betalas ut i samband med Löbos bolagsstämma.

Mästarklass

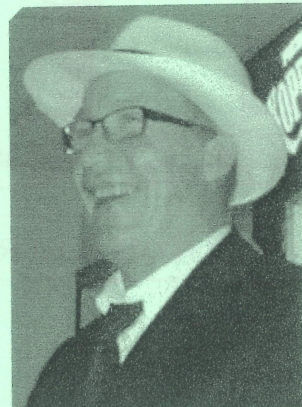
Nina Hedenius har återigen nått ära och berömmelse ute i Europa. Filmen "Iakttagelser i tiden" har haft världspremiär på IDFA – International Documentary Film Festival in Amsterdam, som är världens äldsta och största dokumentärfilmsfestival. Nina bjöds in att delta utom tävlan i kategorin "masterclass", där filmer från de största producenterna visas.

Iakttagelser i tiden visades i svensk teve på juldagen förra året. Nina reflekterar över vår tid med bilder från sina tidigare filmer, från 1965 till idag. Vi som har lärt oss att uppskatta hennes stilla och ofta tysta filmer som Gubben i stugan och Naturens gång blev charmade även denna gång, precis som IDFA.

För LÖA-Bladets reporter avslöjar Nina att hon själv är förvånad över att denna film blivit så väl mottagen, trots att den är så personligt skildrad.

www.loabloggen.blogg.se

Det goda komplementet till LÖA-Bladet. När ni vill ha snabb och aktuell information om vad som händer eller har hänt i LÖA.

Det borde förstås vara färg, för att ge Lisas jackor rättvisa. Jackor som tyvärr bli så dyra av material och arbetskostnader att de knappast går att sälja. De får fungera som utställningsföremål istället. Den tovade provdockan Henom har en klänning vars liv är sytt av ett tyg sammantovat av ull och siden.

(Forts fr sid 1)

var inte helt säker på om jag kunde.

Men det kunde hon. Publiken fick sitta på härliga tavlor med älvor och blommor, tomtar och andra skogsväsen. Och Lisa blev fast för de tovade konstverken.

Äventyrlig resa

Att försörja sig på konsthantverk i Löa är dock inte helt lätt. Lisa börjad så småningom fundera på om hon skulle flytta till västkusten eller Gotland eller någon annan stans där det finns fler turister som kan vara intresserade av lite speciella souvenirer.

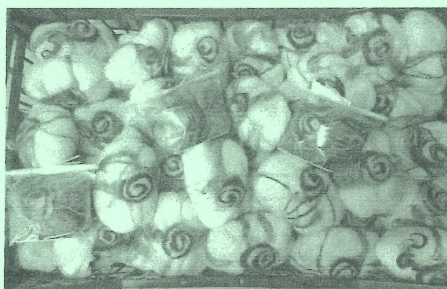
Först ville hon pröva ÄVENTYRET. Hon sa upp huset i Löa, sålde det mesta hon hade, stoppade in resten i bilen och for söderut med Barcelona som mål. Äventyret blev dock lite häftigare än hon tänkt sig. Hon blev rånad och fick bilen sönderslagen och efter en utställning i Barcelona bestämde hon sig för att vända hem och tacka ja till ett erbjudande från Örebro kommun om att göra en utställning till Naturens Hus som skulle invigas då.

Galleri på Fårö

Väl hemma igen fick Lisa tips om att det finns en tovningsutbildning på Gotland. Och det var ju precis vad hon ville. Således for hon till Gotland, gick på tovningskola, bodde i kollektiv och startade Galleri Tovvat på Fårö

tillsammans med svåger Björn Lindstedts son Erik, som också är tovningskonsnär.

Gotland är den perfekta platsen för den som vill ägna sig åt tovade konstverk. Där finns får, turister, bridgespelare och en inspirerande miljö. Lisa fick chansen att utveckla sitt konstnärskap och förverkliga många egna idéer. Det är det som är det roliga, att göra helt egna saker och inte det som alla andra gör.

Fårötvålen är Lisas storsäljare. Till april måste hon ha 1500 tvålar klara.

Storsäljaren Fårötvålen gör ingen annan och grossisten på Gotland är glad över en mycket genuin gotlandssouvenir. Annars är också konsthantverk av den här sorten alltför ofta "made in China". Fårötvålen har ett tovat fodral i mörkare eller ljusare ull med en dekorativ ros mitt på. Vackert att se på och en praktisk kombination av tvål och tvättsvamp. Den ineliggande mandel- eller olivtvålen löddrar skönt genom fodralet och förenar sig med ullens lanolin.

De gotländska bridgespelarna bidrog inte bara till trivsamma spelkvällar och vunna klubbmästerskap. Trevliga kortoxar har också kontakter och via bridgen fick Lisa bostad och lärarvikariat i Fårösund. Även på Gotland behövs ett jobb vid sidan av konsthantverket.

När minskade årskullar och sparbetning drabbade Fårösund, blev det därför dags att ta steget över till fastlandet igen.

– När historieprofessorer får lov att vara lekledare på Kneipbyn, finns det inte mycket jobb för en annan heller, säger Lisa.

Hus med kreativ energi

Att återvända till Löa var inte självklart. Men när erbjudandet kom om att få hyra det lilla huset vid Larsbo tog Lisa tacksamt chansen att komma närmare mor och syskon och större möjlighet till lärarvikariat.

Huset är inte stort, men det rymmer ändå en ateljé med kardmaskin, stickmaskin, symaskin, buntar av ull, garner och rullar med tovflo. Därtill är huset fyllt med kreativ energi. Att en flock med rara råvaruleverantörer bräker utanför gör inte saken sämre.

Lisa har en beställning på 1 500 tvålar till i april. Men de får lov att vänta tills det blir lite kallare väder. När det är kallt ute ökar man ju värmen på elementen och då kan tovade saker torka inomhus. Annat får göras i väntan på torkvädret.

Broderi på häst

Det finns olika sätt att tova. Man kan till exempel sticka med mycket fint garn av merinoull i stickmaskinen och tova samman det genom att tvätta i tvättmaskin. Sådant använder Lisa bland annat till underdelen av de vantar, som hon nu håller på att utöka sitt sortiment med. Det går att tova samman ull och siden och få ett fantastiskt tyg att sy balklänningar av. Och när man inte tovar kan man alltid brodera.

– Det är så roligt! Jag måste brodera lite varje dag, annars mår jag inte bra, säger Lisa och tar ett par stygn till på hästen som håller på att få ett härligt mönster med hjälp av garn gjort av bananplantans fibrer(!).

Den som är nyfiken att titta närmare på Lisa Lagers alla skapelser kommer lämpligen till Annas Kafé i början av februari. Det blir utställning där i samband med Vinterspår. Och då kommer Emil dit och sjunger också.

– Det blir Lager på Lager, säger Lisa. Då är jag en lycklig människa!

Så som i LÖa – så ock i Stockholm

Vad har LÖa hytta och skola gemensamt med slottet och stadshuset i Stockholm?

Man kan putta golfbollar igenom dem! Enkelt är det kanske inte. Men det går i alla fall. Tack vare Johnny Nielsen.

Johnny Nielsen är en iderik man och hustru Dina står honom inte efter vad gäller form och design. Det vet vi ju sedan de köpte gamla affärn i LÖa 2007 och förvandlade den till sitt drömhus.

Annars sprider Johnny sin iderikedom mest på golfbanor världen över. Hittills har det hunnit bli 175 äventyrsbanor i Europa med varierande tema, alltifrån tropisk regnskog till gruvor och pirater. Australien är också i färd med att få en äventyrsgolfbana av nielsensk design.

Johnny är delägare i City Golf Europe och det är han som står för designen av de äventyrliga banorna.

Golf med miljö

LÖa har ju redan sin specialdesignade golfbana med hyttan och skolan. Nu har alltså stockholmarna fått möjlighet att slå sina bollar i kringliga banor runt och igenom slottet, stadshuset, Kaknästornet, Grand Hotell och andratypiska Stockholmsmiljöer.

Jonny Nielsen från LÖa har sett till att man kan spela golf framför Grand Hotell i Stockholm under den nya Tele 2 Arena.

Banan ligger under den nya Tele 2 Arena i närheten av Globen, där den stora sportbarksedjan O'Learys skapat något som kallas Tolv Stockholm. Där ryms en mängd barer och restauranger med underhållning av olika slag, bowling, pingis, bangolf och storbildsskärmar för andra sportevenemang. Tolvtusen kvadratmeter, öppet tolv timmar om dagen årets alla tolv månader. Därav namnet.

Bowling på havsbotten

Bangolfen där sker alltså i Stockholmsmiljö. När representanter för O'Learys fick se det tyckte de att bowlingbanorna såg trista ut i jämförelse och bad Johnny om lite design-

hjälp där också.

– Så jag tänkt att när vi nu ändå är under jorden kan man vara under vattnet också, berättar Johnny, fish bowling kallas det i USA. Således ser man havsytan när man tittar uppåt och med hjälp av tv-projektion simmar hajar och andra havsvarelser runt banorna. Bowlingkloten spottas upp till spelarna av hajar och krokodiler och man kan känna att man står på havsbotten och spela bowling.

– Det blev riktigt bra, säger Johnny, och jag anar att vi kommer att få fler beställningar på sådan havsbowling.

Nästa fråga är förstås: Var kan vi få plats med en sådan bowlingbana i LÖa?

Ge inte upp!

LÖa-Bladet medger utan omsvep att det varit med och haussat upp förväntningarna på det fibernät som vi väntat på i snart tre år. Det lät ju så bra då i början av 2011 då vi först berättade om de optiska fiberkablarna, som skulle ledas fram till LÖa och alla andra byar i kommunen och ge människor möjlighet att bo och arbeta på landsbygden på samma villkor som invånare i staden. Allt skulle bli bättre och billigare med snabbare internetuppkoppling och stort utbud av TV- och telefonitjänster.

Nu vet vi att Lindesbergs kommun har förlorat 89 miljoner på projektet och

ännu har ingen fastighet i LÖa nåtts av fiberkablarna. Stadsnät är sålt och sedan 1 oktober är det Skanova som tagit över ansvaret för att väva färdigt nätet. LÖa-Bladet vill inte fortsätta att sprida osäkra förhoppningar, men vi tors ändå utbrista i ett försiktigt Ge inte upp!

”Jobbar så mycket vi kan”

Vi citerar med det Torbjörn Andrén på Skanova, som lovar att de just nu håller på att jobba så mycket de kan, för att få fart på projektet igen.

Ser ni bilar som det står El-Tel på snoka runt i byn och förare som ibland stannar, kliar

sig i huvet och rådfrågar sina kartor, så behöver ni inte undra. Det handlar om fibrerna.

– Vi går igenom allting nu, säger Torbjörn Andrén. Vi måste lära oss vad som är gjort, var det är gräv och hur det är tänkt. Vi jagas av vintern och tjälen, men jag tors inte nu säga någonting bestämt om när det blir färdigt.

Säkert är dock lovar Andrén, liksom kommunchef Christer Lenke tidigare gjort i brev till alla berörda, att de som skrivit på ett avtal med Stadsnät om en anslutningsavgift på 9 800 kr inte ska drabbas av andra kostnader.

Kemiteknikern som skyltade om

En holk i lagårn blev ett jättelyft för Ingrid Wieselgren och hennes företag Liw Design. Även för den som valt att bli ensam egenföretagare är det upplyftande med social kontakt och lite kafferasts-gemenskap.

Ingrid Wieselgren ägnar sig åt grafisk formgivning. Hon skapar hemsidor, designar logotyper och gör tryckoriginal till affischer och skyltar. Till nyhetsbrev och informationsbroschyrer kan hon bidra med såväl form som text. Kunderna finns framför allt lokalt, men också i Karlskoga och Örebro. Hon har gjort program för Opera på Skäret och har även Bergskraft i Kopparberg som god kund. För Löas företagare är hon förstås den lokala reklambyrå och byn har också tagit del av hennes kunskaper för informationstavlor och skyltar, nu senast för den stora välkomst- och evenemangsskylten vid riksvägen.

Bättre i centrum

”En holk i lagårn” betyder ett litet kontor i det ”företagshotell” där Torbjörn Elvenäs förr hade sina mjölkkor. Där Dalvikskvarn, veterinärerna och Mikael Starks kartföretag finns vid sidan av Liw Design.

– Jag nämnde någon gång för Totto att jag kanske också skulle vilja ha ett kontor i hans lagård, berättar Ingrid. Och det tog inte lång tid förrän han kom med ett förslag på den här lilla ”holken” som han hade ritat in åt mig. Han var ju sådan, Totto. Lyssnade, funderade lite i det tysta och såg sedan till

Ingrid Wieselgren är Löas lokala reklambyrå.

att saker blev gjorda.

Tidigare höll Ingrid till med sitt företag på gården i Aspvik. En lyx att kunna sitta hemma och jobba tyckte hon medan barnen var små, men med tiden blev det lite tyst och ensamt ändå.

– Det är ju inte precis någon tät trafik genom Löaborn, kommenterar Ingrid.

Kär i Bergslagen

Till Löa – eller Löaborn då för att vara mer exakt – kom hon av en slump 1990.

– Lars hade fått chans till jobb som fritidschef i Ljusnarsbergs kommun och när jag kom hit i maj och såg hur vackert det var blev jag kär i Bergslagen direkt och tvekade

inte att flytta från Göteborg.

Som utbildad kemitekniker fick Ingrid först jobb på bruket i Ställdalen, Dexter på den tiden. Efter några år som produktutvecklare där återgick hon till läkemedelsindustrin. Ett område hon hade tidigare erfarenhet av från sin tid i Göteborg.

Rolig kommunikation

– Både bruket och läkemedlen gav mig möjlighet att arbeta nära marknaden med en hel del kundkontakter och jag kände mer och mer att det var just det och den grafiska kommunikationen som jag tycker är roligt.

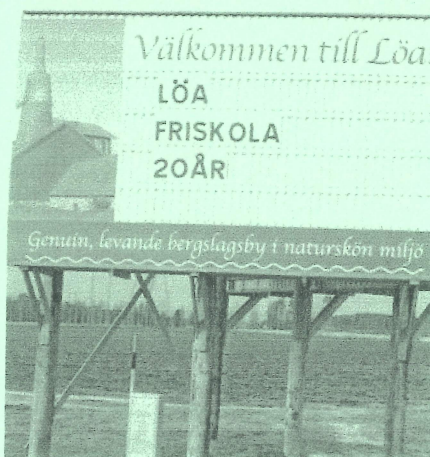
När resandet för Pfizer blev för mycket och för jobbigt slog hon alltså om och gick på Berghs reklamskola.

– När jag var klar där hade jag en så otrolig tur att det startade en ettårig utbildning i webbdesign i Grythyttan, som passade mig precis. För det insåg jag ju snart att grafisk formgivning i dag sker med hjälp av datorer och man måste kunna alla de olika dataprogram som finns för design.

Målet var från början att starta eget. Lite kärvt i början förstås, men nu när hon sitter i sin ”holk i lagårn” är hon mycket nöjd med sitt val. Här finns som sagt gemenskapen med andra företagare och det är ju överhuvudtaget så roligt att bo och arbeta i en by som Löa, där ingenting tycks omöjligt.

– Det mesta känns lättare på landsbygden än i till exempel Göteborg, säger Ingrid. Här kan man marknadsföra sig via personliga kontakter, vilket är både roligare och mer effektivt. Och även om Löa är landsbyden tycker jag att jag bor rätt centralt, med ett barn i Stockholm och det andra i Oslo.

Tottos sista idé

Torbjörn Elvenäs hittade ständigt på saker som kunde vara till nytta och nöje för Löa. Evenemangsskylten var hans sista idé. En rejäl skylt som inte blåser sönder i första taget och som kan berätta om vad som är på gång i byn. En god annonsplats för arrangörer av olika evenemang och ett bra sätt att för förbiåkande visa upp Löa som den genuina bergslagsbyn där det ständigt är något på gång.

Frivilliga löakrafter

Liw Design har formgivit skylten, arbetet att montera och få den på plats har skett med hjälp av frivilliga Löakrafter och Carl-Eric

Persson har kopplat ljusrampen till sin elkabel. Leader Bergslagen och Lindesbergs kommun har bidragit till kostnaden.

Löbo har också skjutit till en del, vilket man dock hoppas få igen genom att ta ut en annonskostnad av dem som vill vara med och synas på skylten. Både föreningar och privatpersoner kan få visa upp sig där.

Carl-Eric (30 000, 070 81 30 600) tar emot bokningar och sätter upp bokstaverna. Några långa meddelanden går förstås inte att få med.

Det Löa må skapa är varken vanskligt eller kort

Löa Friskola har firat sitt 20-årsjubileum i år. Med anledning av det har Löa-Bladet bläddrat i gamla tidningsklipp och som vanligt fascinerats av nutidshistorien. Många av oss var ju med, men minns ni riktigt hur det var?

Det började i augusti 1989. Då kom beskedet att skolstyrelsen i Lindesberg måste spara 10 miljoner på fem år och förslaget var att lägga ner skolorna i Löa, Fanthyttan, Gusselby, Pilkrog, Frövifors, Stråssa och Rockhammar.

Det blev förstås liv bland föräldrar och på insändarsidor. Redan den 14 september hölls ett möte i lokalen och Arbetsgruppen för bevarandet av Löa skola bildades. Liknande grupper startades i de andra byarna och vid kommunfullmäktiges möte den 18 sept invaderades Folkets hus av 200 uppretade glesbygdsbor.

"Våra skolor ska leva" stod det på den medhavda banderollen och taktiken var uppjord från början. Alla ord om nedläggning möttes med kompakt tystnad, medan den politiker som vågade säga att byskolorna borde få leva fick starka applåder. Och plötsligt stod det klart för alla partier att det skulle vara politiskt självmord att gå med på förslaget att lägga ner sju byskolor.

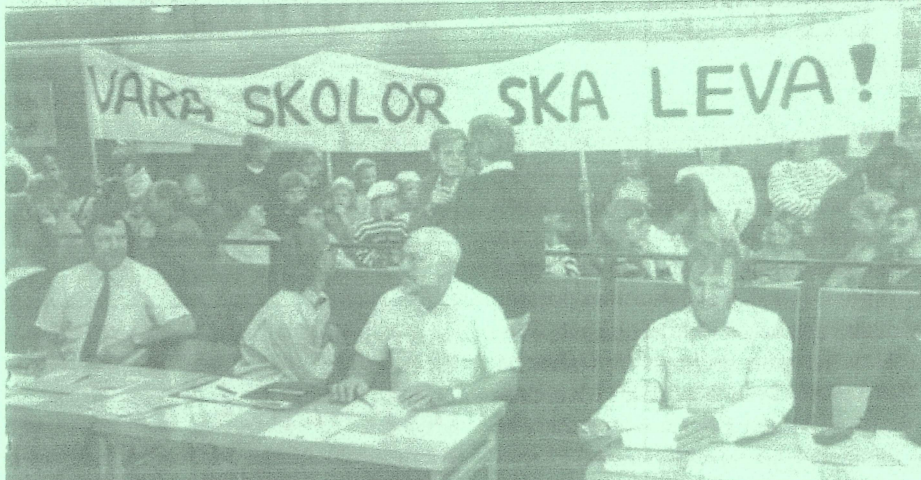
– Historiskt, noterade Bergslagsposten, aldrig förr har landsbygden sagt ifrån så kraftfullt och effektivt.

Ständigt nya hot

Mer än en respittid på ett år för skolorna blev det dock inte den gången och i början av oktober tågade mer än 500 personer genom Lindesberg, för att tydligt demonstrera att man ville ha en längre överlevnadstid än så.

Kommunen kände dock ett fortsatt behov att dra in på kostnader och kom med nya besparingsförslag som drabbade skolorna. Bland annat skulle köket i Löa skola läggas ner och maten istället tas från Storåskolan. Med beslutet att barnomsorgen skulle överföras till skolförvaltningen blev det också angeläget att lokaler för dagis skulle finnas i anslutning till en skola som skulle ha fortsatt liv.

FULLMÄKTIGE INVADERADES

"Våra skolor ska leva" stod det på banderollen som de 200 glesbygdsborna följde med sig in i Folkets hus. Aldrig tidigare har en så många manifestation skett i Lindesberg. Kommunpolitik. Så nog var det naturligt att politiker i församlingen Åsby församling blev utmanade. (Foto: Lennart Eriksson)

– och byskolorna räddades?

Byggplaner i Löa

Löaborna hittade snart lösningar på detta. Löa Fastigheter AB (Torbjörn Lie och Torbjörn Birging) var beredda att bygga i anslutning till skolan. Där skulle bli lokaler för både dagis och fritis och därtill kök och matsal för såväl barnomsorg och skola som för pensionärer. Dessa lokaler skulle kommunen få hyra, liksom skolhuset, som byborna tänkte köpa tillbaka för 1 krona och i så fall stå för underhåll och fastighetsskötsel. (En gång i världen hade kommunen fått skolan av Löa.)

Skolchefen Margareta Nelander-Karlsson tyckte att det var ett intressant förslag och menade att alla möjligheter måste prövas. Någon uppgörelse om detta kom dock aldrig till stånd, men debatten om byskolornas nedläggning tystnade ett tag.

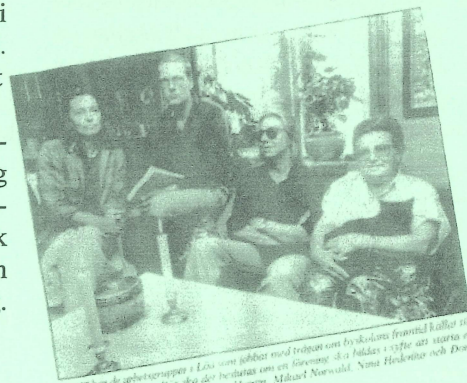
Skolpeng gav nya förutsättningar

Vid vårterminens slut 1992 var det dags igen. Skolstyrelsens förslag var att lägga ner skolorna i Löa och Gusselby, för att spara pengar. Man nöjde sig med två skolor den här gången, för att inte få samma häftiga protestvåg emot sig som förra gången.

Förutsättningarna var dock förändrade. Margareta Gustafsson från Löa var ordförande för skolstyrelsen som representant för lod (Lindesbergs Obundna Demokrater). Hon reserverade sig mot beslutet tillsammans med Karl-Gunnar Lindqvist (c)

och förordade en neddragning av skolledningsfunktionen istället.

En annan förändring var att Sverige nu hade en borgerlig regering med Carl Bildt som statsminister efter valet 1991. Förslaget om att införa så kallad skolpeng och göra det möjligt att starta friskolor var lagt i riksdagen. Skolpengen skulle motsvara 85 procent av kommunens kostnad per elev.

Ska det startas friskola i Löa?

– avgörs i kväll på stormöte

LÖA. Kvällens tema: Ska det startas en friskola i Löa och i Gusselby? (Foto: Lennart Eriksson)

Friskoleplanerna tog form

Löaborna gick strax igång igen. Stormöten, arbetsgrupper, diskussioner och beräk-

DEBATT

Bengt Björnema:lm:

Vem får betala priset för en friskola i Löa?

ningar. Skulle man våga, skulle man klara att bilda ett föräldrakooperativ som kunde driva skolan? Man räknade med att behöva minst 25 elever, för att skolpengen skulle ge en tillräcklig ekonomisk grund.

Oktober 1992 var Löa Skola Ekonomisk förening bildad, 30 barn förhandsanmälda och en ansökan om att få starta friskolan inskickad till Skolverket.

Gott samarbete trots allt

Varken politiker eller tjänstemän i Lindesberg var glada åt de envetna löabornas beslut, men samtidigt betonades det från alla håll att ingen skulle vinna på split och osämja.

Löa eleverna skulle ju gå vidare till högstadiet i Storå och ett gott samarbete skulle vara bättre för alla parter.

I februari 1993 sa skolverket ja till en friskola i Löa och ett intensivt arbete satte genast i gång, för att få allting på plats till skolstarten på hösten. Lärare skulle anställas och skolhuset köpas in. Det var inte längre tal om att köpa det för 1 krona. Det blev ett mer marknadsanpassat 275 000 kr. Handelsbanken ställde upp med ett teckningslån för hela summan, mot att föräldrarna ökade husets värde med en rejäl uppbyggnad.

Vinst för hela Löa

Det målades och snickrades på skolan under sommaren och föräldrakrafter behövdes ju sedan också för städning och fortsatt underhåll. När höstterminen började hade Löa skola 38 elever, varav nio 6-åringar i förskolan, tre heltidsanställda lärare, en nyinköpt skolbuss med halvtidsanställd chaufför och eget kök med kokerska på halvtid. Klas Gustafsson var ordförande för skolföreningen och betonade för Löa-Bladet då att skolpengen skulle räcka.

– Vi badar inte i pengar, men vi har en fullt acceptabel ekonomi.

Och så blev det ju i fortsättningen också. En fungerande ekonomi, men vinster att placera i något skatteparadis har det ju aldrig varit tal om. Det är hela Löa som gjort den stora vinsten, genom att få ha skolan kvar .

Dagis och aktiebolag

Under jullovet 1993 byggdes tre av lägenheterna i pensionärshemmet om och från januari 1994 drev skolföreningen Trollebo dagis också.

När skolpengen sänktes till 75 procent med en ny socialdemokratisk regering och de kommunala bidragen till barnomsorgen också minskade såg det mörkt ut för Löa skola. Men idérika löabor hade lösningen även den gången.

– Vi bildar ett aktiebolag, som köper in skolhuset och svarar för underhållet av det. Skolföreningen får betala skälig hyra, men kan ägna sin kraft åt undervisning och andra skolfrågor!

Ett erbjudande att köpa aktier i tänkta bolaget gick ut i början av februari 1999. Ingen god penningplacering för aktieköpare, men en framtidsinvestering för Löa påpekades det i upproppet. I mitten av mars hade enskilda personer och föreningar tecknat aktier för sammanlagt 336 000 kr och Löa Skollag AB (senare namnändrat till Löa Bostäder AB, Löbo) bildades.

Och växtkraften fortsätter

För att öka elevunderlaget till skolan byggde Löbo ett parhus och hyrde ut till barnfamiljer 2005. Planer fanns att bygga ytterligare fem hyresvillor i samarbete med Libo (Lindesbergs bostadsbolag), men med den kommunala hastigheten i sådana frågor hann dessa inte förverkligas innan det var dags att bygga ut skolan i stället.

En utbyggnad på 400 kvm med nytt kök, matsal och administrationslokaler stod klar 2007. Och i somras fick Trollebo ökat utrymme med 175 kvm. Växtkraften i Löa är, som vi brukar påpeka, mycket god. Idag har skolan 110 elever, på förskolan finns 40 barn och personalstyrkan uppgår till 30 personer.

Grattis till de 20 åren, Löa Skola!

Hatten av...

... och grattis till friskolan Löa! Ni vägrade att låta er bli överkörda, och det var verkligen bra gjort. Heder åt folket i en sådan bygd!

Åke Holm
(Mårdshyttan)

Bygga och bo i Löa

– Kan inte ni i Löa bygga några bostäder också?

Det undrade kommunalrådet Anders Ceder när han hade varit här och invigt den nya bron och promenadstigen och strax därpå utbyggnaden av dagis. Farten med vilken saker och ting förverkligas i Löa imponerar på en kommunpolitiker.

Var det inte helt på allvar han föreslog bostäder, så var det nog inte utan viss förhoppning heller. Nya bostäder behövs i Lindesberg. Ett stort bekymmer är att projekt som fått byggnadslov ideligen överklagas och att det därför är svårt att komma igång med något byggande.

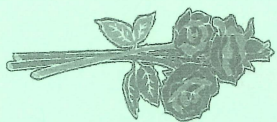

I Löa finns redan en del ny-, om- och tillbyggnader på gång (se till exempel sid 9) och Löbos styrelse betonade vid förra styrelsemötet att man ställer sig positiv till fortsatt bostadsbyggande i Löa.

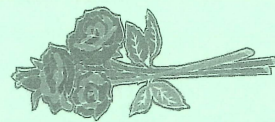
Dock har Löbo, efter utbyggnaden av dagis, inte ekonomi att själv bygga någonting nu. Men ett par av de tidigare kommunala tomterna ovanför skolan skulle bolaget kunna bidra med och idéen som en gång fanns att Löbo och Libo i samarbete skulle bygga villor för barnfamiljer på gårdet mitt emot bygdegården kan snabbt tas upp igen. Om inte för barnfamiljer så kanske för pensionärer.

En tanke har börjat gro. Om någon fixar pengarna kan den säkert växa till sig.

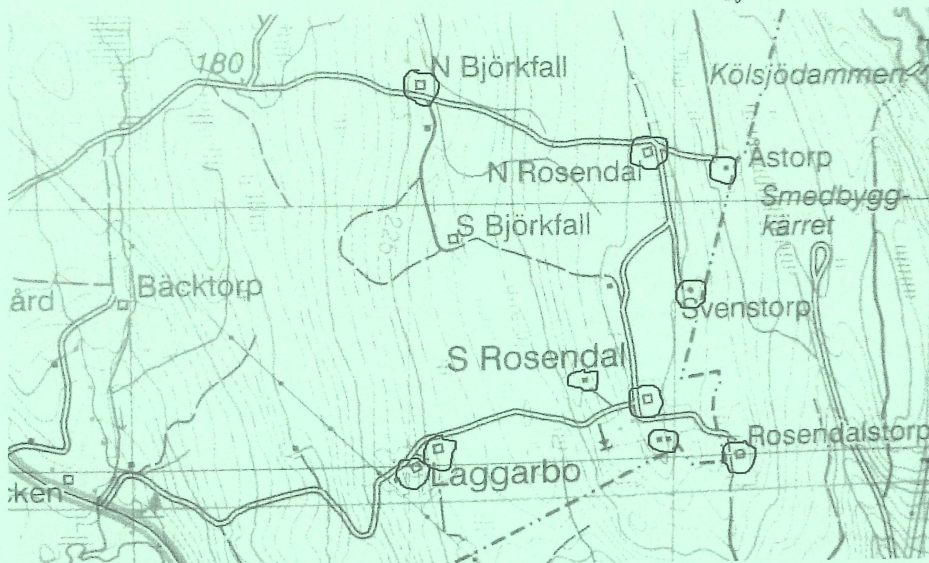

Rapport från Rosendal

Uppe på höjden norr om Östra LÖa ligger Rosendal. Varför heter det "dal" när det ligger betydligt högre än de omgivande trakterna? Jo, det kommer sig av att en av dess invånare hette just Rosendal i efternamn, berättar Barbro Resare, uppvuxen på Södra Rosendal och ännu bofast där.

Området bebyggdes på 1600-talet av invandrande finländare, som såg att klimatet var fördelaktigt och naturen rik uppe på höjden. Hur historien sedan utvecklats sig genom århundradena kan LÖa-Bladet inte gå in på här, men liksom på många andra glesbebyggda platser i vårt land har det skett en successiv avfolkning under de senaste decennierna. I takt med att invånarna åldrats och dött har gårdar omvandlats till sommarboenden. Men så händer något. Fyra sekler efter att de finska nybyggarna hittade hit, så lockar Rosendal återigen nya bosättare. Idag är tio av de tolv gårdarna längs Rosendalsvägen permanentboenden (se bild), och dryga tjugotalet personer kan

Riksvägen längst ner till vänster. De inringade gårdarna är permanent bebodda.

kalla sig "Rosendalare".

Kan man kalla Rosendal för en av LÖas större förorter? LÖa-bladet ämnar i alla fall fortsätta att bevaka området, och har skickat

ut sin lokalreporter att ta reda på mer om inflyttningstrenden. Här presenteras ett par av de senast tillkomna invånarna. Fler reportage utlovas i nästkommande LÖa-Blad.

En ny generation i Hälltorp

För ett par år sedan började Peter och Ing-Britt Westerdahl fundera på att bryta upp från huset i Göteborgs skärgård, där de bott i tioåret år. Resvägarna till jobbet var långa och krångliga. Vänner hade flyttat därifrån. Peter och Ing-Britt önskade sig mer mark att bruka.

På sikt ville de också kunna gå ner i arbetstid och kanske tillbringa vintrarna på varmare ort, och därför skulle det passa med ett enklare och billigare boende. De började letade vitt och brett efter en liten jordbruksfastighet. Samtidigt kände Peters mor Ebba, som blivit änka, att det började bli tungt att ta hand om sommarstugan i Rosendal.

På "Hällen", mellan Södra Rosendal och Rosendalstorp, lät Ebba och Atle Westerdahl bygga en liten jakt- och sommarstuga på 60-talet.

Tanken väcktes nu hos Peter och Ing-Britt att ta över stället. Och en kväll – i badbaljan! – stod det klart att Hälltorp kunde bli modellen. Här fanns skog att jaga i och mark att bygga på. Luften var klar och naturen vacker. Avstånden till släkt och arbete krypte.

Sagt och gjort. Peter flyttade först och byggde tvättstuga och en maskinhall. Så småningom slutade Ing-Britt på sitt ar-

bete och kom efter maken. De påbörjade en utbyggnad av boningshuset som snart står klar.

Kanske väntar ytterligare något byggprojekt i framtiden, men nu finns här alla bekvämligheter paret önskar. Inteminst den vedeldade badbaljan – tankesmedjan – med utsikt från höjden mot solnedgången över gran-toppar och blånande berg.

Paret har två barn och sju barnbarn. Ing-Britt har arbetat inom kommun och kyrka med administration av fastigheter, och är nu arbetsökande. Hon gillar friluftsliv, plockar gärna svamp och bär, och tycker om resor och heminredning.

Peter har eget företag, KranTek, sedan tioåret år och arbetar som teknisk konsult med kontroller av hamn- och industrikrantar samt utbildning av personal. Tidigare har han arbetat på ABB. Han uppskattar också friluftsliv: segling, jakt, kajakpaddling.

Peter och Ing-Britt Westerdahl framför den nya utbyggnaden på huset.

Paret tillbringar gärna somrarna i sin stuga på Rågskär, en ö vid den österbottniska kusten i norra Finland. Både Peter och Ing-Britt har faktiskt finskt påbrå, precis som de första nybyggarna här uppe i Rosendal!

••••• Rosendals minsta nykomling •••••

• Stefan och Emma Westman i Rosendalstorp har fått tillökning med en liten flicka som fått namnet Britta. Sedan tidigare har paret sonen Arvid, som är två år.

Nybyggarna på Brudbäcken

Det har väl inte undgått Löaborna att det har grävts och byggts på gårdet söder om Norrby gård i västra Löa? Där det förut var åker står nu ett alldeles nytt hus! Men... är det inte lite i minsta laget...? Nå, ni kan vara lugna, det är garaget!

Löabladets reporter ringer Fanny Ardesjö Olsen-Lie för att få höra mer om projektet. Hon berättar att nybyggnationen är en ny-gammal idé som först kläcktes av Susanne Forsberg på Norrby.

Fanny och Martin Melin grunnade länge på om de inte istället skulle bygga ut sitt nuvarande hus intill Missionshuset, men det var för krångligt.

Istället har de nu möjlighet att konstruera sitt alldeles egna drömhushus. Tomten, som avstyckats från Norrby, är på 6000 kvm och har fått det vackra namnet Brudbäcken. Vem som helst förstår att läget vid Norrsjön är tilltalande, nära Löa centrum dessutom, och med de godaste grannar.

Bygg du, så målar jag!

Parallellt med avstyckningsprocessen och bygglovsansökan har Fanny lämpligt nog studerat ekonomisk fastighetsförvaltning, och till våren börjar hon arbeta på Egerys fastigheter i Lindesberg.

Martin har tagit tjänstledigt från sitt ordinarie jobb och kommer att ägna sig helt åt husbygget. Medan Martin ansvarar för snickrandet och byggandet tar Fanny hand om pappersexercis, målning och inredning.

– Vi kompletterar varandra väl!, säger Fanny.

Pappa behöver inte snickra trappa

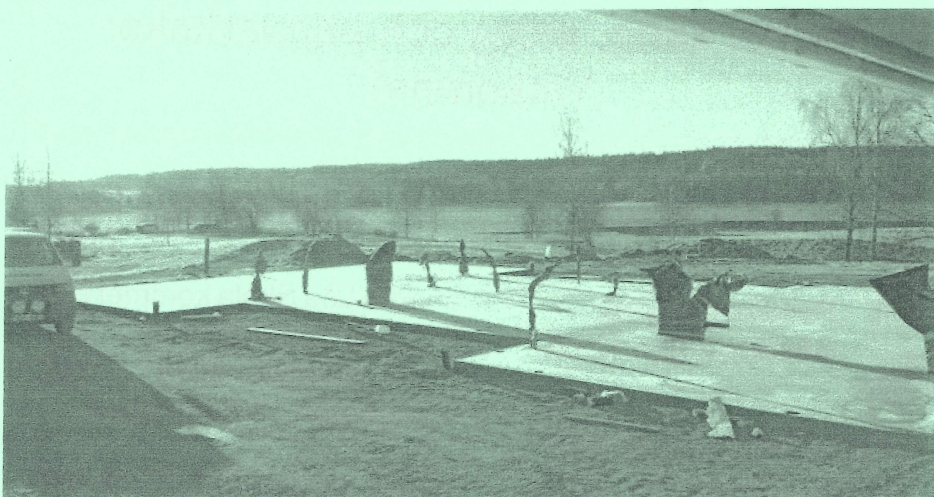
Fanny har själv ritat boningshuset, som är H-format och blir drygt 180 kvm stort i ett plan. Pappa och trappsnickaren Tobbe Lie kan alltså inte bidra med någon lång vacker trappa..., men det finns mycket annat han kan göra, försäkras Fanny.

Boningshuset byggs i lösvirke med början i vår. Alltmaterial levereras i april från en stor husproducent. Golven kommer dock från Lillemor och Tobbes egen skog. Så hoppas paret kunna fira jul 2014 i sitt nya hus.

Löabladet hyllar Fanny och Martin för detta modiga initiativ och önskar lycka till!

Martin och Fanny poserar inte vid sitt nya hus – det är bara garaget. Boningshuset kommer som framgår av bottenplattan här nedan att bli mycket större.

Fanny Ardesjö Olsen-Lie och Martin Melin är i färd med att bygga sitt drömhushus. Var ska väl det ligga om inte i Löa?

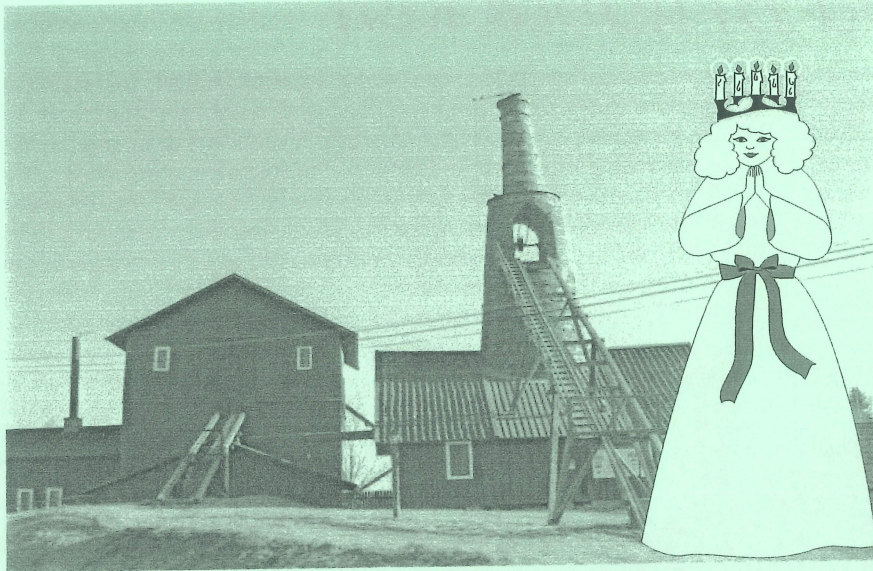
Flyttkarusell

Jenny, Mattias och Towe Roth har flyttat till Kopparberg tillsammans med kaminen Sean Banan och försöker nu få in allt de under åtta år samlat på sig i Lillstugan på Petters i en av flyglarna till gamla Apoteksgården.

Nya hyresgäster på Petters bli Eva Dam och Kenneth Eriksson, som ger plats på Persgårdens åt Julia Ardesjö Olsen-Lie som flyttar hem igen tillsammans med pojkvännen Marcus Eriksson.

Christian och Towe Dam är också på väg till Löa. De ska hyra Agnes Kåbergs gamla hus, som nu ägs och håller på att rustas av Kjell och Anna Björkgren Holfve.

Löa Kultursällskap inbjuder till
traditionsenligt Luciatåg
i Löa Hytta, lördag 14 dec kl 18.00
Vacker sång, glögg och pepparkakor
Välkomna!

Skrotnisse håller bygdegården varm

Tack vare skrotinsamlingen hos Göran Larsson rullar bygdegårdens ekonomi på, trots utebliven pubkväll. Så har du lite järnskrot liggandes? Lägg då det hemma hos Göran, så gör du både miljön och bygdegården en tjänst! För frågor och funderingar ring självaste skrotnisse: Lasse Elvenäs 070-2857822

Skånsk flisgeneral

Skåneper, alias Per Andersen, har tagit över flisansvaret och kan nu betitla sig flisgeneral!

Det blir samma upplägg som tidigare. Så om någon har en åkerkant, skogsbilväg eller liknande som behöver åtgärdas kontakta då Per så berättar han mer. Inkomsten kommer bygdegården till godo. Per nås på :070-3729647

Julkonsert

Ramsbergs kyrka
Söndag 8 dec 17.00

Ramsbergs Kyrkokör
Jörgen Engström, orgel
Elsie Sjöo, diktläsning
Ulrika Bernövall, dirigent
Fri entré

Luciatåget

från Löa Skola kommer
till Bygdegårdens
utescen kl 18
fredagen 13 december.

Efter sedvanlig sång och
luciatablåer hälsar skolans
elever välkomna till en
liten julmarknad inne i
Bygdegården.

Älgjaks- summering

Västra Löa fällde sina två tilldelade vuxna djur redan under de första dagarna. De avvaktar nu för att bättre kunna jaga kalv i spårsnön. De jagar dock småvilt varannan helg. Så se upp i buskarna!

Östra Löa hade det klenare med djur, men gav inte upp utan fullföljde jakten hela veckan, vilket resulterade i att 2 vuxna och en kalv fick sätta livet till. Östra fortsätter också sin efterjakt på helgerna, så se upp i skogen även på Östra sidan!

En ruta fick vi över. Vi använder den förstås lämpligen till att önska alla bladets läsare:

**GOD
JUL**

Vad är väl en bal på Bygdegården?

Helt fantastiskt och underbar säger nog de flesta som besökt den populära trettondagsbalen i Bygdegården. Tyvärr råder det brist på både tid och ork hos de som tidigare anordnat denna fest, vilket har lett till att den nu gör ett uppehåll på obestämmd framtid.

Aktiviteter varje dag

Löa Bygdegård är väl utnyttjad för allehanda festligheter och aktiviteter av olika slag, ofta i Löa Sportklubbs regi. Där finns gympa för damer och herrar, innebandy och volleyboll för äldre och yngre, bordtennis och så kallad core Löa-Bladet har inte plats att informera närmare om allt här. På sportklubbens hemsida www.löask.se hittar du allt du behöver för aktivera din kropp på något lämpligt sätt.